

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 36 | יוני 2018 | סיוון ה'תשע"ח

עֵצָה לְחַלְדָּה

צביה גולן
רותי ויטל-גילעד
אלי יונה
אלינור יוסף
חיים ספטי
גיא פינקלשטיין
יעל צ'יבוטרו-חוג'ה
מיכל שחר
ריקי שמיטוב
עדי שרף-ג'יבלי



גיליון 36 מתחיל...



בגיליון זה אנחנו מזמינים אתכם לצאת למסע מיוחד.

מאמצים רבים השקיעה האנושות כדי לצאת אל החלל שמעבר לכדור הארץ, ובכל זאת הגיעה רק עד למקומות הקרובים מאוד יחסית. טעמנו רק מעט מהחלל, והתיאבון רק גדל והולך, העיסוק במה שאולי נמצא בעולמות אחרים רק מתגבר – הן במחקר המדעי הן ביצירות האמנות.

היצירות בגיליון זה מנסות להגיע אל מה שקיים שם, מעבר לאופק שבקצה ידינו. תוכלו לקרוא כאן על סוגי חיים אחרים שאפשר לפגוש בירחים ובכוכבי הלכת הרחוקים, על תופעות אסטרונומיות שמרתקות ומעצבות אותנו, ועוד רשמים ממסעות אל החלל – שהרי ליקום הענקי אין גבולות וכך גם לדמיון האנושי.

קריאה מהנה,
אלירן דייץ, יאיר בן-חור, רובי גורדון

ונפתח את המסע עם שירה של אביטל קשת, "אני נוסעת בחושך":

נוֹסַעַת בַּחֹשֶׁךְ
מִלְיָאָרְדֵי כּוֹכָבִים מְקִיפִים אֵימָה
אֶגְרוֹפֵי הַבְּטוֹן
מְצַטְמָצְמִים.

הַסִּיּוּטִים מְבַקְשִׁים
שֶׁתִּמְתַּח סְבִיבֵי הַכְּלִים עָבִים.

שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מֵהָאָנוּשׁוֹת
מְצִירִים לִי עַל הַפְּרָצוּף
פְּצַצַת אָטוֹם זָרָה
מְלֹנָה הַזָּרָה

אֶרְבַּע אִמָּהוֹת עוֹמְדוֹת
עַל קְצוֹת הָאֶצְבָּעוֹת

אֲנִי נוֹסַעַת, חֹשֶׁךְ
אֲתָה מְתַמְגֵּן
הַיְשׁוֹת מְעַצִּימָה אֶת הָאֵין.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דייץ ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.





חייזר

פגשתי חיזר
 הוא הקה קצת מוזר
 שתי קרניים גדולות ופרצוף מִפְזָר
 את פיו הוא פתח
 ואמר:
 בכוֹכֵב הַרְחֹק
 יש חיים ויש צחוק
 אין כאב ואין צַרְר
 שנים לחרק.
 הבטתי בו
 בעינים פלות
 ובקשתי
 חיזר להיות.





בְּחָלָל נִשָּׂא יָרֵחַ.
כֹּה זָהָב וְכֹה זוֹרֵחַ
גַּם פּוֹרֵחַ בְּאֲוִיר.
מִי אוֹתוֹ אֵינּוּ מְכִיר?

הוּא שׁוֹתֵק וּמְחִיךְ.
לְעֵתִים, כִּךְ סֵתָם שׁוֹתֵק.
הוּא גָלוּי וְגַם נִסְתָּר.
עַגְלָגַל, חֶרֶמֶשׁ צָר.

פַּעַם פֹּה, וּפַעַם שָׁם.
לְעֵתִים רְזָה, מָלֵא.
הוּא אֶכֶן יִצוֹר מוֹזָר.
לָנוּ אוֹר שׁוֹלֵחַ.
וְתִמִּיד שְׂמִחַ.

הוּא מְרַנֵּן כָּל לַי.
אֶהְיֶה חוֹבֵב.
פֶּלֶא הַבְּרִיאָה!
מִי בּוֹ לֹא חִזָּה?
נִסִּיכָה בּוֹ חֲשִׁקָה.
לְהַחֲזִיק בּוֹ בְּחִיקָה.

מַה סוֹדוֹ?
אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ.
מִסְלוּלוֹ גָלוּי נִסְתָּר.
אֵין סִפְק, מְאֹד פִּקְחַ.
הוּא אוֹצֵר יָקָר!





גלקסיות

בְּרִדּוֹ דְּבָרוֹ עַל גַּלְקְסִיּוֹת
מִרְחָק אֶלְפֵי שָׁנוֹת אֹר מְכָאן

וְאֲנִי חֲשַׁבְתִּי עַל הַיָּם הַזֶּה
שֶׁהוּא אֲנִי
וְעַל אֵיךְ שֶׁמִּצְאָנוּ זֶה אֶת זֶה
בְּתוֹךְ כָּל הַחֲלָל הַזֶּה
וְלֹא נֶקַח פְּעַם אַחַת.

וְאֵיךְ מְלֵאנוּ אוֹתוֹ
בְּשִׁלְשָׁה עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים
שֶׁמִּכְּלָם בָּחֲרוּ דְּוָקָא בְּנוֹ
וּבָאוּ עַד אֵלֵינוּ
מִמִּרְחָק אֶלְפֵי
שָׁנוֹת לֵב
מְכָאן.



ירח תלוי מעל
 כנאשם בית הסקילה
 שמטר אבנים נתידה עליו
 והוא נכפף מכאב
 לבסוף יקבר חי
 מתחת
 לתל אבנים כבד
 ואז יקוננו
 עליו הזאבים
 ויחפרוהו מקברו
 כעצם.





פגיעה זמנית

כָּל לַיְלָה
 אֶת פּוֹרְשֵׁת מַעְלֶיךָ מְרַבֵּד עִם כּוֹכָבִים.
 הַגֵּב הַמְיֻזָּע כְּמוֹ מְנִסָּה לְפֹלֵט אֶת מְרֵאוֹת הַיּוֹם,
 נִדְבָק לַחּוֹל שֶׁהַסְּפִיק לְהִתְקַרֵּר.
 הַשֶּׁמֶשׁ נוֹפֵלֶת אֶל מְאַחֲרֵי הַהָר
 הַשָּׁחַר.

אֶת בְּמַאֲדִים עֲכָשׁוּ
 גְלַקְסִיּוֹת נִפְגָּשׁוֹת
 לְנִקְדָּה אַחַת בְּזִמָּן.
 שֶׁבֶל שֶׁל אָבֶק כְּמוֹ מְסַמֵּן אֶת הַבֶּקֶר שֶׁעוֹד רִגַע
 יִפְצַע אֶת רַגְלֶיךָ.
 הֲרִי אֶפְשָׁר לְהִתְרַגֵּל לְצַעֵד בְּמִדְבָּר.
 אִז לָמָּה אֶת רַק עוֹשֶׂה בְּכֹאֲלוֹ?





חלל ריק

חֵלֶל אֶחָד עָצוּם וְזָר
מְרַחֵף בְּחוּץ, רַבִּים
רוֹצִים לְחַצוֹת אוֹתוֹ.

לָנוּ חֵלְלִים רַבִּים,
עוֹלְמוֹת וּמְלוֹאֵם,
עֲצוּמִים וּמְכַרִּים,
עוֹלְמוֹת שֶׁכָּבַר אֵינָם.

הַחֵלֶל שֶׁבְּחוּץ מוֹבִיל אֶל הָעֵתִיד,
הַחֵלְלִים בְּתוֹכֵנוּ הֵם הָעֶבֶר.
הָעוֹלָם צוֹעֵד קְדִימָה, מְמַהֵר,
וּפֹה, לְרַגְעִים,
נִדְמָה שְׂאֵי אֶפְשָׁר.





אסטרונוט

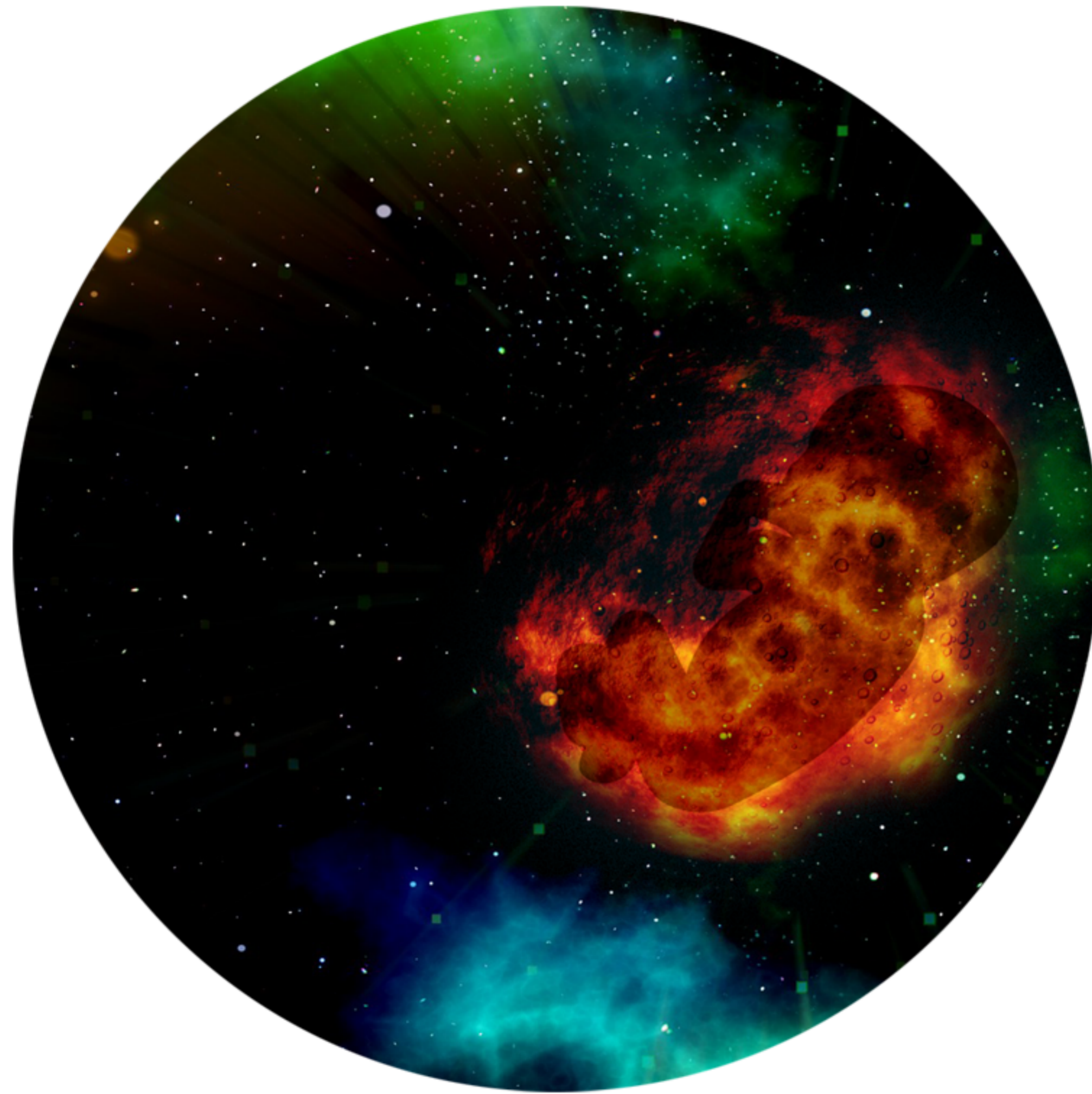
כָּל כֶּךָ מְתַרְגֵּלֶת
לְחַלֵּל שְׁהוֹתְרָתְךָ
יְכַלְתִּי לְפִתּוֹחַ
קְרִיָּה שֶׁל אֶסְטְרוֹנָאוֹט
כַּח מְשִׁיכָה אַחֵר
מְרַחֵף בְּתוֹכִי
מֵהִבְהוֹנוֹת
וְעַד הַחֲלוֹנוֹת הַגְּבוּהִים
הַתְּשִׁמַּע קוֹלִי?





”טלסקופ החלל ‘האבל’ יחקר את קצות היקום”
— מתוך ידיעה במהדורת חדשות ברדיו, 12.3.2002

בקצות היקום רעד מגע הבריאה
אפלים, נעלמים, כחית קדומים דוממת, שוקטים סודות קדמוניים
בחלל רחוק מכל רחוק, קדום מכל קדום
כמוסים מראות הגוף שיצא מרחם
בקצות היקום חותם רגע פלאי של הלדת המרחב, הזמן, החקר,
הכל.





בְּרָקִיעַ מִיִּשְׁהוּ צֵיר בְּמַכְחֹל
 פְּנִינָה וְעוֹד פְּנִינָה מְבָרִיקָה וִיקָרָה מְכֹל.
 כְּצִדְפָּה הַמְּחַכָּה לְהַפְתֵּחַ
 מְצַפָּה עוֹד כּוֹכַב אֶחָד מֵאֵין־סוֹף
 לְהָרִים רֹאשׁ לְהַתְגַּלוֹת.
 מִי חַי שָׁם עַל הַכּוֹכַב הַמְּנַצֵּץ בְּקוֹד מוֹרֶס?





ריק / ריק

החללית נחתה.

החללית לא נחתה.

החללית נותרה באוויר לחולל בין שמים וארץ, לפרפר בין חיים ומוות, וככל שבוששה להכריע כך רחקה ממנה היכולת לעשות זאת. להגיע לכדי פסק דין. לקבל אחריות על תוצאות הנחיתה. או אי-הנחיתה. וכך התקבעה החללית במצבה הדואה, הנמנע.

חללית זו היא בלשון זכר. חללית זו היא חלל. פחדיה מרוקנים אותה מן הברק שעמו נסקה לראשונה אל השמים והבקיעה את האטמוספירה. אך כעת החללית דועכת, מדוממת מנועים, מתרוקנת, מכבה פנסיה, הבהוביה, ניצוצותיה המבקשים להבליח, המשתוקקים לרצד בה. את כל אלה מאפילה החללית כדי לחסוך בדלק. להרחיק ככל האפשר את רגע ההכרעה. למחר, לחודש הבא, לשנה מעוברת. דואה.

מרחפת בין שמים וארץ, מפרפרת בין חיים ומוות, לא חיה, לא מתה. כשיאזל הדלק בעוד שלושים שנה, אולי שלושים וחמש, תריץ החללית אחורה את סרט ההקלטה הקבוע בה ותביט מרחוק אל הרגע ההוא, לפני עשרות שנים, שבו הייתה יכולה להכריע, שבו הייתה יכולה לנחות, שבו הייתה יכולה לגלות כוכב עדן, להישרף, להתפורר מרוב אושר או להמריא חזרה בדמעות. היא תשוב ותתבונן באותו רגע, שהתארך עד אין קץ, שהתקבע בזמן, שהפך לחיים שלמים שבהם נותרה החללית מרחפת בין לבין עד להתרסקותה עת אזל הדלק. כן, היא תתבונן באותו רגע ותדע שזה היה רגע שהייתה בו אמת.

אך משאזל הדלק – הפלא ופלא! – החללית אפילו לא התרסקה. לא, היא אפילו לא התרסקה. היא דאתה לאטה מטה עד שהגיעה אל האדמה, ובדיוק כמו בחייה, גם במותה לא הרגישה דבר.



מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עיצוב גרפי: רובי גורדון



<http://motiv-magazine.co.il>



<http://facebook.com/motiv.magazine>



<http://bit.ly/motiv-youtube>



<http://instagram.com/motiv.magazine>



אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בגיליון הבא שלנו.

גיליון 37 של "מוטיב" יראה אור בעוד כחודש ונושא: "קצור משפחתי".
במציאות לצערנו, משפחה אינה תמיד אידיליה והרמוניה. הפעם אנחנו רוצים לקרוא דווקא על הקשרים המשפחתיים שנפרמו, שנפגמו או שהתנתקו. ספרו לנו על בני משפחה שאין ביניהם כבר קשר, מכל סיבה שהיא. על ריבים או געגועים, על ריחוק פיזי או רגשי ועל הקשר המשפחתי שנשאר רק בזיכרון ובמילים.

אלירן, יאיר ורובי

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 20/6/2018 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.